

אָמַר לוֹן, אִי הָכִי, נֶעְבֵּד לֵיהּ הַתְּרָה, וְיִהְיֶה נְחִית לְגַבְאֵי, דְּחָשִׁיב הוּא גַבְאֵי, מְפַל מְמוֹנָא דְעֵלְמָא. וְהָא אָנָּא מְחִיל וְשָׂרִי לֵיהּ, וּמַתִּיר לֵיהּ אוּמָאָה. וְאַתּוֹן אוּף הָכִי שָׂרוּ לֵיהּ וְאִי צָרִיךְ הַתְּרָה יַתִּיר, נִשְׁתַּדֵּל בְּהַתְּרִיתִיהּ,

דִּיהֵא נְחִית גַּבְאֵי.
אָמַר לוֹ הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁבוּעַת ה', הִיא שְׂכִינָה, בַּת יַחֲדָה. וְלֹא לַחֲנֹם תִּקְנוּ שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי אָדָם לִפְטֹר אוֹתוֹ, אֲלֵא ש' שֶׁל שְׁבַת, שְׁלֹשֶׁת עֲנָפֵי הָאֲבוֹת, בַּת יַחֲדָה, שְׁבוּעָה שֶׁהַשְּׁתַּתְּפָה (בַּהּ כֶּסֶף וְדָאִי) כְּהֵם.

בְּוֹדָאֵי שְׁבוּעָה לֹא חָלָה אֲלֵא עַל דְּבַר שֵׁישׁ בּוּ מִמֶּשׁ. גִּדְר חַל אֶפְלוּ עַל דְּבַר שְׂאִין בּוּ מִמֶּשׁ, וְהָרִי פְּרֻשׁוּהּ בְּמִשְׁנָה. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא יוֹתֵר אֲמָרוּ, גִּדְרִים עַל גַּבֵּי שְׁבוּעוֹת עוֹלָיִם, וְכַל הַנִּשְׁבָּע כְּאֵלוּ נִשְׁבָּע בְּמִלְךָ עֲצָמוּ, וְכַל הַנּוֹדֵר כְּאֵלוּ נּוֹדֵר בְּחַיֵּי הַמֶּלֶךְ.

אָמַר לְהֵם רוּעָה הַנְּאָמוּ, רְאֵשִׁי יְשִׁיבוֹת, יִדְעָתִי בְכֶם שְׂאֵתֶם יוֹדְעִים, אֲבָל אוֹתוֹ שְׁמַחֲדֵשׁ בְּכָל יוֹם מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית יַחֲדֵשׁ לְכֶם חֲדוּשִׁים, שְׁהָרִי וְדָאִי קִהֲלַת אָמַר, (קִהֲלַת א) אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ. אֲבָל לְמַעְלָה מִן הַשְּׁמֶשׁ יֵשׁ לוֹ. וּבִסְתְּרֵי תוֹרָה אֲנִי רוּעָה לוֹמֵר, (תְּהִלִּים סד) שְׁמֶשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹהִים צְבָאוֹת, בְּעוֹלָם שְׁלוֹ, וְלֹא בְּעוֹלָם שֶׁל הַדְּיוּט. אִף עַל גַּב שְׁזָה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים, מִתּוֹךְ הַחֲשֻׁכָה יוֹצֵא הָאוֹר.

וּבְוֹדָאֵי בְּעוֹלָם הַבָּא, בִּינָה הִיא לְמַעְלָה מִהַשְּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֲמִצְעֵי. מִשֶּׁם עוֹלָיִם גִּדְרִים עַל גַּבֵּי שְׁבוּעָה וְחִלִּים עַל דְּבַר שְׂאִין בּוּ מִמֶּשׁ, מִשּׁוֹם שֶׁהַשְּׁבוּעָה הוּא הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׂאִין לוֹ קִיוּם אֲלֵא עַל יְסוּד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (מִשְׁלִי י) וְצָדִיק יוֹסֵד עוֹלָם.

אָמַר לוֹן, אִי הָכִי, נֶעְבֵּד לֵיהּ הַתְּרָה, וְיִהְיֶה נְחִית לְגַבְאֵי, דְּחָשִׁיב הוּא גַבְאֵי, מְפַל מְמוֹנָא דְעֵלְמָא. וְהָא אָנָּא מְחִיל וְשָׂרִי לֵיהּ, וּמַתִּיר לֵיהּ אוּמָאָה. וְאַתּוֹן אוּף הָכִי שָׂרוּ לֵיהּ וְאִי צָרִיךְ הַתְּרָה יַתִּיר, נִשְׁתַּדֵּל בְּהַתְּרִיתִיהּ, דִּיהֵא נְחִית גַּבְאֵי.

אָמַר לֵיהּ בּוּצִינָא קְדִישָׁא, שְׁבוּעַת יי', אִיהִי שְׂכִינְתָא, בַּת יַחֲדָה. וְלֹא לְמַגְנָא תִּקְיֵנוּ תְּלַת בְּנֵי נְשָׂא, לְמַפְטֹר לֵיהּ. אֲלֵא, ש' דְּשַׁבַּת, תְּלַת עֲנָפֵי אֲבָהֶן, בַּת יַחֲדָה. שְׁבוּעָה. דְּאִשְׁתַּתְּפַת (ס"א בַּהּ פּוֹרְקוּא וְדָאִי) בַּהּוּ.

בְּוֹדָאֵי, שְׁבוּעָה לֹא חָלָה אֲלֵא עַל דְּבַר שֵׁישׁ בּוּ מִמֶּשׁ. גִּדְר חַל, אֶפְלוּ עַל דְּבַר שְׂאִין בּוּ מִמֶּשׁ. וְהָא אוּקְמוּהָ בְּמַתְּנִיתִין. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא יַתִּיר אֲמָרוּ, גִּדְרִים עַל גַּבֵּי שְׁבוּעוֹת עוֹלָיִן, וְכַל הַנִּשְׁבָּע כְּאֵלוּ נִשְׁבָּע בְּמִלְךָ עֲצָמוּ. וְכַל הַנּוֹדֵר, כְּאֵלוּ נּוֹדֵר בְּחַיֵּי הַמֶּלֶךְ.

אָמַר לוֹן רַעֲיָא מְהִימְנָא, מְאָרִי דְּמַתִּיבְתָאן, יִדְעָנָא בְּכוּ, דְּאַתּוֹן יִדְעִין, אֲבָל הֵהוּא דְּמַחֲדֵשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, יַחֲדֵשׁ לוֹן חֲדוּשִׁין, דְּהָא וְדָאִי אָמַר קִהֲלַת, (קִהֲלַת א) אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ, אֲבָל לְמַעְלָה מִן הַשְּׁמֶשׁ, יֵשׁ לוֹ. וּבִסְתְּרֵי תוֹרָה אָנָּא בְּעִינָא לְמִימֵר, (תְּהִלִּים פד) שְׁמֶשׁ וּמִגֵּן יי' אֱלֹהִים צְבָאוֹת, בְּעֵלְמָא דִּילֵיהּ, וְלֹא בְּעֵלְמָא דְּהַדְּיוּט, אִף עַל גַּב דְּזֶה לְעוֹמַת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים, מִגּוּ חֲשׂוּכָא, נְפִיק נְהוּרָא.

וּבְוֹדָאֵי עֵלְמָא דְאַתִּי, בִּינָה, אִיהִי לְמַעְלָה מִהַשְּׁמֶשׁ, דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא. גִּדְרִים מִתְּמָן, עַל גַּבֵּי שְׁבוּעָה עוֹלָיִם, וְחִלִּין עַל דְּבַר שְׂאִין בּוּ מִמֶּשׁ, בְּגִין דְּשְׁבוּעָה אִיהוּ עֵלְמָא דִּין, דְּלִית לֵיהּ קִיוּמָא,

אֲלֵא עַל יְסוּד, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מִשְׁלִי י) וְצָדִיק יוֹסֵד עוֹלָם. (דף קט"ז ע"א).